

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/29/2018
Identifikačné číslo spisu: 9018200054
Dátum vydania rozhodnutia: 07.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Szabo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9018200054.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného Y. W. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. na verejnom zasadnutí 7. júna 2018 prerokoval dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 7. septembra 2017, sp. zn. 2To/62/2017, a takto

rozhodol:

Podľa § 392 ods. 1 Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 30. marca 2017 sp. zn. 0T 18/2017 bol obvinený Y. W. uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 23.01.2017 v čase o cca 00.05 hod. v U. po L. ulici viedol, po predchádzajúcom požití alkoholu, osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, striebornej metalízy, EČV: X. a bol zastavený motorizovanou hliadkou OO PZ Senec s volacím znakom U. XXX, pretože obvinený s vozidlom jazdil po vozovke zo strany na stranu. Nakoľko obvinený pri kontrole dokladov javil známky požitia alkoholu, bol podrobený dychovej skúške elektronickým meračom typu AlcoQuant 6020, H., ktorým bola zistená v dychu obvineného hodnota 0,99 mg/l alkoholu, opakovanú dychovú skúšku obvinený odmietol vykonať.

Samosudkyňa okresného súdu mu za to uložila podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Tr. zák. bol výkon trestu obvinenému podmienene odložený na skúšobnú dobu 4 (štyroch) rokov.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. súd uložil obvinenému obmedzenie, a to zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení podal odvolanie v neprospech obvineného prokurátor, ktorý včas podané odvolanie odôvodnil osobitným podaním z 5. mája 2017 (č.l. 84-87). V dôvodoch namietal, že obvinený už bol trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota z 19. júla 2012 sp. zn. OT 17/2012 odsúdený pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený peňažný trest a trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na 3 roky a napriek tomu, že sa opätovne dopustil predmetného prečinu, súd mu neuložil trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá. V tejto súvislosti poukazoval na ustanovenie § 61 ods. 3 Tr. zák., a preto navrhoval krajskému súdu, aby obvinenému uložil trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá v hornej polovici trestnej sadzby.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obvinený podaním došlým na súd prvého stupňa 25. apríla 2017 (č.l. 89). Podľa obvineného súd prvého stupňa vo veci správne rozhodol a prihliadol na všetky okolnosti prípadu a záujmy jeho ťažko zdravotne postihnutej maloletej dcéry. Uložením navrhovaného trestu by súd skomplikoval maloletej dochádzanie z internátnej školy v Liptovskom Jáne za otcom a jeho rodinou. V závere svojho podania navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Na základe včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Bratislave na verejnom zasadnutí 7. septembra 2017, kedy uznesením sp. zn. 2To/62/2017 podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 7. septembra 2017, kedy vo veci rozhodol krajský súd.

Odpis druhostupňového rozhodnutia obvinený prevzal 10. novembra 2017 a prokurátor 30. októbra 2017 (č.l. 104 p.v.).

Okresný súd Bratislava III 14. mája 2018 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (č.l. 108 - 113), ktoré podal proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 7. septembra 2017 sp. zn. 2To/62/2017. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 9. marca 2018 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., pretože nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia obvinenému nebol uložený trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá. Podľa prokurátora krajský súd porušil zákon v prospech obvineného, keď odvolanie prokurátora zamietol podľa § 319 Tr. por. s odôvodnením, že napadnutý prvostupňový rozsudok zodpovedá zákonu aj vo výroku o treste. V závere svojho mimoriadneho opravného prostriedku navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že uznesením krajského súdu sp. zn. 2To/62/2017 zo 7. septembra 2017 bol z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. a predchádzajúcim konaním, v ustanovení § 61 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. v prospech obvineného Y. W..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. navrhol zrušiť uznesenie krajského súdu sp. zn. 2To/62/2017 zo 7. septembra 2017 v celom rozsahu a zrušiť navrhol aj ďalšie rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázať krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Samosudkyňa súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania obvinenému Y. W., ktorého zároveň poučila, že v dovolacom konaní musí byť zastúpený obhajcom, preto obvineného vyzvala, aby si v lehote 14 dní zvolil obhajcu, v opačnom prípade mu obhajcu ustanoví súd. Na základe tejto výzvy obvinený zaslal súdu 5. apríla 2018 podpísanú plnú moc pre JUDr. Alexandru Machanovú, advokátku AK v Senci.

Následne sa k dovolaniu prokurátora vyjadrila podaním z 25. apríla 2018 i zvolená obhajkyňa JUDr. Alexandra Machanová. Vo svojom vyjadrení (č.l. 119) uviedla, že rozhodnutie okresného súdu i odvolacieho súdu je vecne správne, pričom oba sudy postupovali v súlade so zákonom, keď prihliadli na

ustanovenie § 34 Tr. zák. Uloženie prokurátorom navrhovaného trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, by v konkrétnom prípade najviac postihlo maloletú dcéru obvineného. Podľa jej názoru zákonodarca v tomto ustanovení pamätal práve na takéto okolnosti, kedy by uložený trest postihol viac rodinu obvineného a jemu blízke osoby, ako jeho samotného. Dôvody dovolania nie sú preukázané, preto navrhla dovolanie generálneho prokurátora zamietnuť.

V dôsledku podaného dovolania bol spisový materiál predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, kde došiel 14. mája 2018.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) v rámci predbežného preskúmania podľa § 378 Tr. por. z predloženého spisového materiálu zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, 2 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.), preto nariadil vo veci verejné zasadnutie, nakoľko dospel k záveru, že boli splnené zákonom predpokladané formálno-právne podmienky na jeho podanie. O konaní verejného zasadnutia boli strany trestného konania riadne a včas vyrozumené.

Zástupkyňa generálneho prokurátora na verejnom zasadnutí uviedla, že v celom rozsahu sa pridržiava písomných dôvodov uvedených v dovolaní a navrhla dovolaniu z dôvodu § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. vyhovieť.

Obhajkyňa obvineného na verejnom zasadnutí uviedla, že sa v celom rozsahu pridržiava podania, ktoré podala k dovolaniu generálneho prokurátora. Rozhodnutia okresného i krajského súdu považuje za správne, preto navrhla dovolanie generálneho prokurátora podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuť.

Obvinený Y. W. na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridržiava vyjadrenia svojej obhajkyne a navrhol dovolanie zamietnuť.

Na verejnom zasadnutí senát najvyššieho súdu v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 a § 374, ktoré sú uvedené v dovolaní a dospel k záveru, že v prerokovanej veci uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. naplnený nebol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež dovolací súd) úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktno obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Generálny prokurátor uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V posudzovanom prípade je podané dovolanie v podstate založené na konštatovaní generálneho prokurátora, že krajský súd ako súd odvolací pochybil, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k

záveru, že uloženie trestu zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá tak, ako navrhoval prokurátor, by bolo pre obvineného neprimerane prísne. Dovolateľ má za to, že v prípade obvineného bola obligatórna povinnosť súdu uložiť mu aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá podľa § 61 ods. 1 Tr. zák. v hornej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby tak, ako to ukladá ustanovenie § 61 ods. 3 Tr. zák. Keďže súdy pri ukladaní trestu neaplikovali ustanovenie § 61 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. a neuložili obvinenému trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá, porušili zákon v prospech obvineného.

Dovolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že obvinený už bol v minulosti uznatý za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. pre skutok z 18. júla 2012, a to trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota z 19. júla 2012 sp. zn. OT 17/2012, kedy mu bol uložený peňažný trest vo výške 500,-€, pre prípad zmarenia jeho výkonu náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 3 roky. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 19. júla 2012. Obvinený Y. W. peňažný trest zaplatil dňa 23. októbra 2012. Na základe žiadosti obvineného bolo príslušným súdom dňa 13. mája 2014 podmienene upustené od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti so skúšobnou dobou 18 mesiacov. Obvinený sa v skúšobnej dobe osvedčil dňom 13. decembra 2016, jeho odsúdenie bolo v zmysle § 93 ods. 1 Tr. zák. zahladené, pričom sa na neho hľadí, ako keby odsúdený nebol.

Podľa § 61 ods. 1 Tr. zák. trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

Podľa § 61 ods. 3 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 alebo 5, ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

Podľa § 61 ods. 7 Tr. zák. na ukladanie trestu zákazu činnosti podľa odsekov 3 až 5 nemá vplyv zahľadzenie odsúdenia.

Práve poukázaním na citované ustanovenia argumentoval generálny prokurátor vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že okresný súd neuloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá obvinenému odôvodnil poukazom na ustanovenie § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., ktoré upravuje základné zásady pri ukladaní trestu. S touto argumentáciou okresného súdu sa následne stotožnil i odvolací súd, preto podané odvolanie prokurátora v neprospech obvineného ako nedôvodné zamietol. Proti takému záveru odvolacieho súdu nemožno mať žiadne výhrady. Jeho argumentácia je starostlivá, príliehavá a logická.

Zo spisového materiálu dovolací súd zistil, že obvinený je otcom okrem iného aj mal. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, a to diagnózou - Scoliosis. Maloletá bola zverená do starostlivosti obvineného rozhodnutím súdu v roku 2014, t.č. navštevuje Špeciálnu základnú školu internátnu v Liptovskom Jáne. Súčasťou trestného spisu sú aj lekárske správy, hodnotenia maloletej zo školy, ktoré dávajú objektívny pohľad na pomery v rodine obvineného.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák. trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší

vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení preto dovolací súd nemohol akceptovať dovolacie námietky prokurátora. Uložením trestu zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá, ktorého sa dovolaním vlastne domáha, by bol postihnutý nielen obvinený, ale najmä jeho maloletá zdravotne ťažko postihnutá dcéra. V konečnom dôsledku takýto postup, by negoval individualizáciu trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Pri ukladaní trestu nemožno postupovať mechanicky, bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatela.

V prerokúvanej veci nižšie súdy postupovali v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami, dovolací súd žiadne porušenie zákona nezistil. Netreba zabúdať, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok vedúci k náprave skutočne zásadných a podstatných chýb, pre ktoré napadnuté rozhodnutie nemôže obstať a kedy na právnej moci nie je možné trvať, lebo by to bolo ohrozením zákonného a spravodlivého rozhodovania. V tomto smere argumentácia uvedená v dovolaní nemôže obstať, naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolací súd nezistil, preto dovolanie prokurátora podľa § 392 ods. 1 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.